

ULUSLARARASI SELÇUK TÜRKİYAT LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

7 - 9 Mayıs 2026

KONYA

BİLDİRİ ÖZET KİTABI

N. Gami Ankara

ULUSLARARASI SELÇUK TÜRKİYAT LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

7-9 MAYIS 2026

BİLDİRİ ÖZET KİTABI

KONYA / TÜRKİYE

KURULLAR

Onur Kurulu

Prof. Dr. Hüseyin YILMAZ

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Doğan YÖRÜK

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Cemal ÇETİN

Doç. Dr. Fatih Numan KÜÇÜKBALLI

Dr. Öğr. Üyesi Erol ÇÖM

Arş. Gör. Dr. Rıza ÖZBÖLÜK

Arş. Gör. Dr. Onur KABAK

Arş. Gör. Dr. Hasan AKSOY

Sekretarya

Öğr. Gör. Dr. Ümit KARUL

Arş. Gör. Ayberk Furkan DEMİREL

Bursiyer Hilal Gülşah SAK

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Abdulgani ARIKAN, Selçuk Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE

Prof. Dr. Abdülkadir ÖZTÜRK, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Türkistan/KAZAKİSTAN, ozturk.abdulkadir@ayu.edu.kz

Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU, Ankara Üniversitesi, Ankara/TÜRKİYE

Prof. Dr. Abdurrahman ÖZKAN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE, aozkan@erbakan.edu.tr

Prof. Dr. Anara KARYEVA, Razzakov Adındaki Kırgız Devlet Teknik Üniversitesi, Bişkek/KIRGIZİSTAN, anarakaryeva@gmail.com

Prof. Dr. Bilal DEDEYEV, Karabağ Üniversitesi, Hankendi/AZERBAYCAN, bilal.dadayev@karabkh.edu.az

Prof. Dr. Doğan YÖRÜK, Selçuk Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE

Prof. Dr. Elçin İBRAHİMOV, Karabağ Üniversitesi, Hankendi/AZERBAYCAN

Prof. Dr. Ertan ÖRGEN, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir/TÜRKİYE

Prof. Dr. Fabio L. Grassi, Sapienza Università di Roma, Roma/İTALYA

Prof. Dr. Ferudun ATA, Selçuk Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE

Prof. Dr. Gaybulla BABAYAROV, Özbekistan Bilimler Akademisi, Taşkent/ÖZBEKİSTAN, gaybullah@mail.ru

Prof. Dr. Halim DEMİRYÜREK, Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi, Bilecik/TÜRKİYE

Prof. Dr. Hayrunnisa ALAN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İstanbul/TÜRKİYE

Prof. Dr. Jabbar İŞANKUL, Özbekistan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, Taşkent/ÖZBEKİSTAN, jabbores@yandex.ru

Prof. Dr. Kubatbek TABALDİYEV, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek/KIRGIZİSTAN, kubatbek.tabaldiev@manas.edu.kg

Prof. Dr. Murat Ali KARAVELİOĞLU, Iğdır Üniversitesi, Iğdır/TÜRKİYE

Prof. Dr. Mustafa TOKER, Selçuk Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE

- Prof. Dr. Mustafa YILDIZ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE, myildiz@erbakan.edu.tr
- Prof. Dr. Ömerül Faruk BÖLÜKBAŞI, Marmara Üniversitesi, İstanbul/TÜRKİYE
- Prof. Dr. Rysbek ALİMOV, Mainz Johannes Gutenberg Üniversitesi, Mainz/ALMANYA
- Prof. Dr. Saadetin Yağmur GÖMEÇ, Ankara Üniversitesi, Ankara/TÜRKİYE
- Prof. Dr. Selçuk PEKER, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE
- Prof. Dr. Seyfaddin RIZASOY, Azerbaycan Millî İlimler Akademisi, Bakü/AZERBAYCAN, seyfeddin_rzasoy@mail.ru
- Prof. Dr. Slobodan ILIĆ, Yakın Doğu Üniversitesi, Lefkoşa/KKTC
- Prof. Dr. Şakir İBRAYEV, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Türkistan/KAZAKİSTAN, sakir.ibrayev@ayu.edu.kz
- Prof. Dr. Tınısbek KONIRATBAY, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Türkistan / KAZAKİSTAN, tynysbek55@mail.ru
- Prof. Dr. Ufuk Deniz AŞCI, Selçuk Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE, ufukdenizasci@selcuk.edu.tr
- Prof. Dr. Yenal ÜNAL, Bartın Üniversitesi, Bartın/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Elmira ADİLBEKOVA, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Türkistan/KAZAKİSTAN, elmira.adilbekova@ayu.edu.kz
- Doç. Dr. Enkhbat AVİRMED, Moğolistan Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Ulanbator/MOĞOLİSTAN, enkhbatu@must.edu.mn
- Doç. Dr. Erdal AYDOĞMUŞ, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Türkoloji Bölümü, Bişkek/KIRGIZİSTAN, erdal.aydogmus@manas.edu.kg
- Doç. Dr. Erdal AYDOĞMUŞ, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek/KIRGIZİSTAN, erdal.aydogmus@manas.edu.kg
- Doç. Dr. Fatih Numan KÜÇÜKBALLI, Selçuk Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Feruza DJUMANİYAZOVA, Özbekistan Bilimler Akademisi, Taşkent/ÖZBEKİSTAN, jumaniyazov84@gmail.com
- Doç. Dr. Fidan KASIMOVA, Azerbaycan Millî İlimler Akademisi, Bakü/AZERBAYCAN, gasimovafidan@yahoo.com.
- Doç. Dr. Güljemal KORTABAYEVA, El Farabi Kazak Millî Üniversitesi, Almatı/KAZAKİSTAN, turki_alemi@mail.ru
- Doç. Dr. GÜZALİYA Haziyeva, Kazan Devlet Kültür Enstitüsü, Kazan/RUSYA FEDERASYONU, guzhaz@mail.ru
- Doç. Dr. İlham GESEBOVA, Azerbaycan Millî İlimler Akademisi, Bakü/AZERBAYCAN, ilham92@mail.ru.
- Doç. Dr. Murat KARADEMİR, Selçuk Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Tahir AŞIROV, Türkmenistan Bilimler Akademisi, Aşgabat/TÜRKMENİSTAN, tahirashirov@gmail.com
- Doç. Dr. Turgay KABAK, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya/TÜRKİYE, turgay.kabak@erbakan.edu.tr
- Dr. Öğr. Üyesi Dženana Bračković, Uluslararası Saraybosna Üniversitesi, Saraybosna/BOSNA-HERSEK, dzbrackovic@ius.edu.ba
- Dr. Öğr. Üyesi Kutlugjon SULTANBEK, El Farabi Kazak Millî Üniversitesi, Almatı/KAZAKİSTAN, sultanbekovkutlug@gmail.com
- Dr. Öğr. Üyesi Merve AKBAŞ, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara/TÜRKİYE, merve.akbas@hbv.edu.tr
- Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Shakir MUSTAFA, Kerkük Üniversitesi, Kerkük/IRAK, mustafashakir@uokirkuk.edu.iq
- Dr. Öğr. Üyesi Nurdin USEEV, Uluslararası Türk Akademisi, Astana/KAZAKİSTAN
- Dr. Öğr. Üyesi Serdar Dağıstan, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Mütercim-Tercümanlık Bölümü (Bişkek, Kırgızistan), serdar.dagistan@manas.edu.kg
- Dr. Aigerim ABDIKHANOVA, Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi, Almatı/KAZAKİSTAN, aigerimabdikhanova@gmail.com
- Dr. Aynabat BABAYEWA, Türkmenistan Bilimler Akademisi, Aşgabat/TÜRKMENİSTAN, aynababayewa04@gmail.com
- Dr. Elvin VALİYEV, Azerbaycan Millî İlimler Akademisi Tarih Enstitüsü, Bakü/AZERBAYCAN, elv.valiyev@gmail.com
- Dr. Fatih BAŞKAPAN, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek/KIRGIZİSTAN, fatih.baskapan@manas.edu.kg

Uluslararası Selçuk Türkiyat Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu Bildiri Özet Kitabı 7-9 Mayıs Konya

- Dr. Halil ÇETİN, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Türkistan/KAZAKİSTAN, halil.cetin@ayu.edu.kz
- Dr. Kadri AĞGÜN, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek/KIRGIZİSTAN, kadri.aggun@manas.edu.kg
- Dr. Kamil STACHOWSKI, Jagiellonian Üniversitesi, Krakow/POLANYA
- Dr. Khwaja Abdullah SIDIQI, Parwan University, Faculty of Social Sciences, Department of History, Parwan / Afghanistan, kha.sidiqi@gmail.com
- Dr. Kuvanişbek TUREKEYEV JİYENBEKOVİÇ, Özbekistan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, Karakalpak İnsani Bilimler Araştırma Enstitüsü, Karakalpakistan/ÖZBEKİSTAN, turekeev@inbox.ru
- Dr. Madatbay Davletiyarov MAHSETBAYEVİÇ, Özbekistan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, Karakalpak Bölümü, Karakalpak İnsani Bilimler Araştırma Enstitüsü, Karakalpakistan/ÖZBEKİSTAN, kk_gumanitar@mail.ru
- Dr. Nurgül SULEYMANOVA, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek/KIRGIZİSTAN, nurgul.sulaymanova@manas.edu.kg
- Dr. Talgat ZHOLDASSULY, Korkut Ata Kızılorda Devlet Üniversitesi, Kızılorda/KAZAKİSTAN, zholdassuly2018@gmail.com
- Dr. Yerlan JİYENBAYEV, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Türkistan/KAZAKİSTAN, yerlan.zhiyenbayev@ayu.edu.kz
- Dr. Zuhra ALTMYSHOVA, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek/KIRGIZİSTAN, zuhra.altmyshova@manas.edu.kg
- Dr. Cumagali İBRAGİMOV, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Türkistan/KAZAKİSTAN, zhmagali.ibragimov@ayu.edu.kz

İletişim Bilgileri

E-posta: sempozyumselcukturkiyat@gmail.com

Telefon: +90 (332) 2232480

Web: <https://turkiyatsempozyum.selcuk.edu.tr>

Adres: Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Yerleşkesi, Konya / Türkiye

Sempozyum Açılış Yeri: Selçuk Üniversitesi Müze Konferans Salonu

Sempozyum Oturumları: Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

9 MAYIS CUMARTESİ
13.00-14.30
ÇEVİRİM İÇİ OTURUMLAR
(Zoom Platformu)

Zeki Velidi Togan Salonu		
Oturum Başkanı		Dr. Öğr. Üyesi Abdullah UÇAR
Saat	Sunucu adı	Bildiri başlığı
13.00-13.15	Betül Sena ERDOĞRU DEMİREL	Manzûmeden Şiire Geçişin Merkezi: Bursa
13.15-13.30	Ceyda ÇELEBİ	Lügat-i Müşkilât-ı Sâ'ib ve Durûb-ı Emsâl Örneğinde Bir Münekkitin Derkenar Notları
13.30-13.45	Büşra TORĞUT	Azmîzâde Hâletî Divanında Menfî Tipler
13.45-14.00	Malak BENOUDINA	Şeyh Gâlib Divanı'nda Dua Kavramı
14.00-14.15	Gizem KAYMAZ	Taşlıcalı Yahya Divanı'nda Tipler
14.15-14.30	Pari HUMBATOVA	Mesîhî Tebrizî'nin Eserlerinde Rubâî Gelenegi ve Özellikleri
14.30-14.45	Engin KAYANER	18. Yüzyıl Divan Şairlerinden Refî' Amîdî Divanı'nda Şiir Anlayışı
Oturum Erişim Bağlantısı ve QR Kodu	https://zoom.us/j/96990506280?pwd=ORwJx0S3O4AbrIZwfU7nhrBSC0caP9.1 Toplantı Kimliği: 969 9050 6280 Parola: 19082026	

Cengiz Aytmatov Salonu		
Oturum Başkanı		Prof. Dr. Selçuk PEKER
Saat	Sunucu adı	Bildiri başlığı
13.00-13.15	Cəmilə NOVRUZOVA	Dijital Ortamda Yas: Azərbaycan Türklerinin Matem Ritüellerinin Yeni Uygulama Biçimleri
13.15-13.30	Elfanə CƏƏRÇİYEVƏ	Efsanelerde Tabu İhlali ve Ceza: Kolektif Etik Belleğin Folklorik Mekanizmaları
13.30-13.45	Aytekin ZEYNALOVA	Türk Halkları Folklorunda Yemek Kültü ve Sembolik Anlamı
13.45-14.00	İlahe AHMEDOVA	Büyülü Gerçekçilik Poetikasında Folklorun Estetik Potansiyeli
14.00-14.15	Osman AKSOY	Türklerde Mitolojinin Yazılı Kaynakları
14.15-14.30	Fatime ÇEÇEN	Sessiz Bir Aktarım Biçimi Olarak Usta-Çırak İlişkisi: Anadolu'da Kültürel Süreklilik
Oturum Erişim Bağlantısı ve QR Kodu	https://zoom.us/j/96990506280?pwd=ORwJx0S3O4AbrIZwfU7nhrBSC0caP9.1 Toplantı Kimliği: 969 9050 6280 Parola: 19082026	

MESİHÎ TEBRİZÎ’NİN ESERLERİNDE RUBÂÎ GELENEĞİ VE ÖZELLİKLERİ

Pari HUMBATOVA

Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Nizami Gencevi adına Edebiyat Enstitüsü, Klasik Türk Edebiyatı, Türk Edebiyatı,

E-posta adresi: hasanlipari@gmail.com, ORCID 0000-0001-9707-7722

Özet

Klasik edebiyatta yaygın olarak başvuru alan rubâî türüne, Mesîhî Tebrizî’nin edebi mirasında da geniş şekilde yer verilmiştir. Şairin edebi mirasında gazellerden sonra en çok başvuru alan tür rubâîlerdir. Makalede, Mesîhî Tebrizî’nin rubâîleri edebiyat bilimi açısından sistemli bir şekilde incelenmekte; türün biçim, içerik ve vezin özellikleri bilimsel argümanlarla gerekçelendirilmiştir. Yazar, rubâînin divan edebiyatındaki konumunu belirleyerek, Mesîhî Tebrizî’nin bu türe özel önem verdiğini ve “Divan”ında rubâîlere ayrı bir önsöz yazdığını vurgulamaktadır. Şairin mükemmellik ölçütü olarak Arap alfabesinin tüm harflerini kapsayan kafiye sistemine atıfta bulunması, türün klasik gelenekle olan bağlılığını göstermektedir.

Mesîhî Tebrizî, önsözde ayrıca Alişir Nevâî’nin adını zikrederek ona duyduğu büyük saygıyı ifade etmiş ve selefiyle aynı sayıda (133) rubâî kaleme almıştır. Araştırmada rubâîlerin kafiye yapısı, redif sistemi ve leksik içeriği istatistiksel olarak özetlenmiş; redifli ve redifsiz örnekler karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Makalenin önemli yönlerinden biri, Mesîhî Tebrizî rubâîlerinin hem Alişir Nevâî hem de Muhammed Fuzûlî şiiri ile karşılaştırmalı olarak incelenmesi ve nazire geleneği ile poetik etkinin somut örneklerle ortaya konulmasıdır.

Aynı zamanda rubâîler ile gazeller arasında konu ve ifade paralellikleri gösterilmiş, şairin öz yineleme yöntemini poetik amaçla kullandığı açıklanmıştır. Vezin konusuna özel dikkat gösterilmiş; rubâîlerin ekreb kalıbında yazıldığı, ancak beyitler içinde ölçü varyasyonlarının gözlemlendiği belirtilmiştir. Sonuç olarak, makale Mesîhî Tebrizî’nin rubâîlerinin biçimsel olgunluğunu, tür içindeki yenilikçi yaklaşımını ve klasik gelenekle organik bağlılığını bilimsel temellerle ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Mesîhî Tebrizî, rubâî, vezin, kafiye, redif

THE RUBAI TRADITION AND ITS CHARACTERISTICS IN THE WORKS OF MASIHI TABRIZI

Pari HUMBATOVA

Azerbaijan National Academy of Sciences, Institute of Literature named after Nizami Ganjavi, Classical Turkish Literature, Turkish Literature,

E-mail address: hasanlipari@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9707-7722

Abstract

In classical literature, the ruba‘i – one of the most widely employed poetic forms—also occupies a prominent place in the literary heritage of Masihi Tabrizi. Within the poet’s oeuvre, ruba‘i is represent the most frequently used genre after ghazals. The article systematically examines Masihi Tabrizi’s ruba‘i from the perspective of literary scholarship, substantiating the formal, thematic, and metrical characteristics of the genre through scientific argumentation. By determining the position of the ruba‘i within the divan literary tradition, the author emphasizes that Masihi Tabrizi attached particular importance to this form and composed a separate preface

for the ruba'is in his *Divan*. The poet's reference to a rhyming system encompassing all the letters of the Arabic alphabet as a criterion of perfection demonstrates the genre's strong adherence to the classical tradition.

In the preface, Masihi Tabrizi also mentions Ali Shir Nava'i, expressing his profound respect, and composed the same number of ruba'is (133) as his predecessor. The study provides a statistical summary of the rhyme structure, the *radif* (refrain) system, and the lexical content of the ruba'is, and offers a comparative analysis of examples with and without refrains. One of the significant aspects of the article is the comparative examination of Masihi Tabrizi's ruba'is alongside the poetry of Ali Shir Nava'i and Muḥammad Fuzuli, demonstrating the tradition of *naẓira* (poetic imitation) and poetic influence through concrete examples.

At the same time, thematic and expressive parallels between ruba'is and ghazals are identified, and it is explained that the poet employed self-repetition as a poetic device. Particular attention is devoted to meter, noting that the ruba'is were composed in the *akhrab* pattern, although variations in meter are observed within individual couplets. In conclusion, the article demonstrates, on a scientific basis, the formal maturity of Masihi Tabrizi's ruba'is, his innovative approach within the genre, and their organic connection to the classical tradition.

Keywords: Masihi Tabrizi, ruba'i, meter, rhyme, radif.